

Історія та теорія місцевого самоврядування

Анотація

В навчальному посібнику висвітлюються питання сутності та основних понять місцевого самоврядування, історичні аспекти його становлення і розвитку, сучасні зарубіжні моделі місцевого самоврядування та практики діяльності місцевої влади в зарубіжних країнах, сучасна теорія і практика місцевого самоврядування в Україні.

Навчальний посібник можна рекомендувати для вивчення питань місцевого самоврядування студентам за напрямом "Публічне управління та адміністрування" освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

Рекомендовано до друку Вченою радою Чернігівського національного технологічного університету (протокол №3 від 28 березня 2016 р.)

Рецензенти:

Іваницька О.М., доктор наук з державного управління, професор (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»)

Куц Ю.О., доктор наук з державного управління, професор (Харківський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентові України)

Навчально-наукова серія: «Публічне управління та адміністрування».

Започаткована НДІ публічного адміністрування та менеджменту Чернігівського національного технологічного університету в 2015 році. Випуск 2.

Р 83 Руденко О. М., Козюра І. В., Ткаленко Н. В., Маргасова В. Г.

Історія та теорія місцевого самоврядування : навч. посібн. /
О. М. Руденко І. В. Козюра, Н. В. Ткаленко, В. Г. Маргасова. –
Київ : Кондор-Видавництво, 2017. – 226 с.

ISBN 978-617-7458-10-3

В навчальному посібнику висвітлюються питання сутності та основних понять місцевого самоврядування, історичні аспекти його становлення і розвитку, сучасні зарубіжні моделі місцевого самоврядування та практики діяльності місцевої влади в зарубіжних країнах, сучасна теорія і практика місцевого самоврядування в Україні.

Представлений навчальний посібник можна рекомендувати для вивчення питань місцевого самоврядування студентам за напрямом «Публічне управління та адміністрування» освітньо-кваліфікаційного рівня магістр. Також посібник розрахований на учнів коледжів, слухачів регіональних центрів підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців. Рекомендується для самоосвіти посадових осіб органів місцевого самоврядування.

УДК 35:352+353

ББК 67.300г22

ISBN 978-617-7458-10-3

© Колектив авторів, 2017

© Кондор-Видавництво, 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	7
1.1. Категоріальний апарат теорії місцевого самоврядування	7
1.2. Ключові принципи місцевого самоврядування	8
1.3. Завдання та функції місцевого самоврядування	10
РОЗДІЛ 2. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ	16
2.1. Становлення місцевого самоврядування на Русі (IX-XIII ст.)	16
2.2. Місцеве самоврядування українських земель у литовсько-польську добу (XIV – перша половина XVIII ст.)	20
2.3. Організація місцевого самоврядування на українських землях у часи козаччини (друга половина XVII – XVIII ст.)	27
2.4. Самоврядні традиції Запорізької Січі	34
2.5. Система органів місцевого самоврядування в Україні після ліквідації української державності у складі Російської імперії (XIX – початок XX ст.).....	39
2.6. Самоврядування і революційна доба (1917 – 1920 рр.)	53
2.7. Місцева влада в радянський період (1917 – 1991 рр.)	66
2.8. Становлення місцевої демократії в Україні: з 1990-х рр.	74
2.9. Характерні особливості місцевого самоврядування в сучасній Україні	87
РОЗДІЛ 3. СВІТОВИЙ ДОСВІД МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	96
3.1. Сучасні зарубіжні моделі місцевого самоврядування.....	96
3.2. Практика діяльності місцевої влади в близькому та далекому..	114

РОЗДІЛ 4. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВІТЧИЗНЯНОГО МІСЦЕВОГО САМУВРЯДУВАННЯ	134
4.1. Правові засади сучасного самоврядування в Україні	134
4.2. Основи демократії на місцевому рівні	142
4.3. Сутність статуту територіальної громади	162
4.4. Матеріальні та фінансові основи місцевого самоврядування в Україні	174
ГЛОСАРІЙ	195
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	220

Немає щастя без свободи,
свободи без самоврядування,
самоврядування
без конституційності,
конституційності –
без моралі,
й жодного з цих великих
благ – без сталості і ладу.

Клінтон Росистор

ПЕРЕДМОВА

Місцеве самоврядування є одним із наріжних каменів громадянського суспільства. Та дієве й ефективне воно не може з'явитися саме по собі. Для його участі необхідний досвід особистої участі громадян у вирішенні життєво важливих для них проблем, досвід співробітництва з різними організаціями і владою, внаслідок чого з'являється впевненість з своїх силах і почуття соціальної відповідальності.

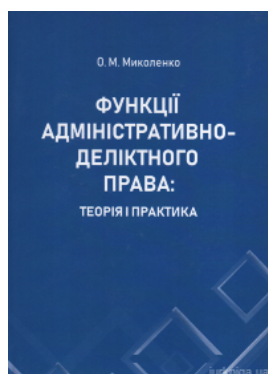
Саме такого досвіду немає сьогодні у переважній більшості українців, які не володіють навіть базовими уявленнями про місцеве самоврядування та його завдання. І це в той же час, коли ці знання мають важливе практичне значення. По-перше, тому що всі ми щоденно, навіть самі того не усвідомлюючи, вступаємо з контакти з місцевою владою, адже середовище нашої життєдіяльності формується саме нею. По-друге, всі ми – громадяни суверенної держави, і в цій якості маємо право не лише обирати органи влади, а й брати участь у їх роботі, процесі ухвалення рішень. Через деякий час і Ви станете повноправними виборцями, які не тільки зможуть самі обирати місцеву владу, а й претендувати на посади у цій владі, працювати в органах самоврядування, розбудовуючи нашу рідну Батьківщину. А значить, Ви повинні добре розуміти особливості діяльності місцевих і державних органів влади, їх структуру, функції, межі повноважень.

Щоб у подальшому більш свідомо і професійно брати участь у громадському житті, необхідно вже зараз розпочати формувати у себе такі базові уявлення, виходячи з того, що почуття громадянської відповідальності за все що відбувається в країні, в цілому розвивається не інакше як з почуття відповідальності за те, що відбувається в своєму регіоні, місці, на подвір'ї, у школі.

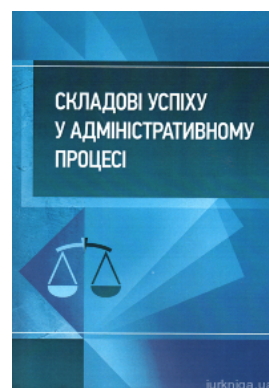
Книги, які можуть вас зацікавити

Адміністративне право.
100 питань і відповідей
для підготовки до
екзамену

Функції
адміністративно-делікт
ного права: теорія і
практика

Складові успіху у
адміністративному
процесі: практичний
посібник

Перейти до галузі права
Адміністративне право

[Перейти на сайт →](#)